

دوم اعلام خطر سرفت،
سوم نظارت و نگهداری داخلی.
حالت اول برای مبارزه با ورود غیرمجاز و
مخفیانه افراد خارجی است. حالت دوم یعنی
اعلام خطر سرفت، در مواقعی به کار می‌رود که
آرشیو با خشونت و از طریق ورودیها یا راههای
دیگر مورد سرفت فرار می‌گیرد. حالت سوم
برای کنترل و نظارت درون ساختمانها در طی
ساعات کار موسسه به کار می‌رود.

۲. شیوه‌های اعلام ورود شخص خارجی

در این مورد اصولاً دو روش فعال و منفعل به
کار می‌رود. در روش فعال از یک فرستنده و
یک گیرنده استفاده می‌شود. یک شیء خارجی
در مسیر فرستنده و گیرنده اختلال ایجاد می‌کند
و دستگاه را به کار می‌اندازد. در روش منفعل
فقط یک گیرنده وجود دارد و در اثر ورود شیء
خارجی محیط مختل می‌شود و گیرنده وضعیت
غیرعادی را اعلام می‌کند. انواع دستگاههای
منفعل:

- گیرنده مادون قرمز:

همه اشیا و حیوانات متناسب با حرارت و
دمای داخلی بدنشان از خود اشعه مادون قرمز
متصاعد می‌کنند. یک سلول حرارتی الکتریکی
مطابق دمای محیط تنظیم می‌گردد و در صورت
ورود یک شیء خارجی مختل می‌شود و از خود
عکس العمل نشان می‌دهد.

- گیرنده صوتی:

یک میکروفن بزرگ صدای محیط را می‌گیرد
و به علایم الکتریکی تبدیل می‌کند. مزیت این
روش در اینست که گیرنده صوتی دستگاه،

حفظ و امنیت اسناد در آرشیو

مؤلف: ژ-ائی-بیمونه - مجله ژانوس: شماره ۱ سال ۱۹۹۲

صدای پدیده‌های طبیعی و بی‌خطر محیط را از
صدای ورود شخصی خارجی تشخیص می‌دهد و
بدین ترتیب زنگ دستگاه بی‌مورد به صدا در
نمی‌آید. مزیت عمده این روش در اینست که
گیرنده صوتی قبل از سیستمهای دیگر مبادرت به
اعلام ورود غیرمجاز شخص خارجی می‌نماید.
(مثلاً صدای چرخش کلید در داخل قفل) بدین
ترتیب دو واقعه را که هنوز اتفاق نیفتاده است
می‌تواند ببیند.

- گیرنده ویدئویی:

این گیرنده‌های نوری به کمک یک دوربین
نسبت به محیط تنظیم شده‌اند و حرکات و

مسأله حفاظت ساختمان در ساعات کاری و
ساعات تعطیلی به طور مجزا بررسی گردد. به
طور قطع برای این دو حالت شرایط مشترکی
وجود دارد، ولی لازم است برای هر یک از آنها
شرایط و ضوابط ویژه‌ای نیز قائل شویم.

طرق حفاظتی و عملکرد آنها

در آرشیو

۱. شیوه محافظت الکترونیکی

این شیوه سه هدف مختلف را دنبال می‌کند:
اول اعلام ورود افراد غیرمجاز.

پیش گفتار
می‌خواهم گزارش‌گونه‌ای از اجلاس شهر
تورین که سال گذشته در مورد امنیت در
ساختمان آرشیو تشکیل شده بود (ساختمانهای
قدیم که به آرشیو تبدیل شده‌اند) ارائه دهم.
امروز ما با انواع ساختمانهای آرشیو چه نوساز
و چه قدیمی در ارتباط هستیم. در این جا برای
پرهیز از مباحثی که قبلاً در مقالات متعدد بیان
شده است فقط بحث امنیت و شرایط آن را شرح
می‌دهیم. تلاش ما بر اینست تا خلاصه‌ای از
موارد حفاظتی منحصر به آرشیو و همچنین
کاربرد آنها را ارائه دهم. در این راستا بایستی

جنشها را ضبط می کنند.

- گیرنده فشاری:

در این روش در زیر کف سالنها یا پشت بام، کلبه های صفحه ای مستقر می شود و بر اثر وزن شخص خارجی به کار می افتد.

فرش قطع و وصل کننده:

این دستگاه نیز همچون مدل های قبلی، یک نوع تله محسوب می شود. به این ترتیب که هرگاه شخص خارجی روی آن حرکت کند زنگ به صدا در می آید. این روش برای راه پله ها مناسب است و مانند یک سد بین دو طبقه عمل می کند و در نتیجه ورود شخص از طبقه ای به طبقه دیگر غیر ممکن می شود.

انواع دستگاه های روش فعال:

در روش فعال علاوه بر گیرنده امواج مادون قرمز فرستنده این امواج نیز پیش بینی شده است. امواج گرفته شده پس از طی مراحل الکترونیکی به علایم ویژه تبدیل می گردند و بعد تجزیه و تحلیل می شوند. حضور شخص خارجی علایم واصله را متاثر می کند. در این سیستم احتمال آن نیز وجود دارد که دستگاه بر اثر عوامل محیطی مانند گرد و خاک و شرایط جوی مختل گردد.

گیرنده های ماورای صوتی:

این دستگاه به این صوت عمل می کند که ابتدا فرستنده، امواج غیر قابل شنوایی ماورای صوت را می فرستد. سپس این امواج به وسیله میکروفن دریافت می شود و تجزیه و تحلیل می گردد و در صورتی که شخص خارجی داخل محوطه شده باشد فوراً اعلام خطر می کند. عیب این دستگاه در اینست که بر اثر عبور حیوانات و اشیا ممکن است دستگاه ناخواسته به کار افتد و ناهنگام اعلام خطر کند.

گیرنده های میکرو موج:

این روش نیز متعاقب روش های پیشین به کمک امواج با فرکانس بالا کار می کند که البته به نوبه خود عوارض ناخواسته ای دارد. وقتی امواج از بعضی چیزها مانند شیشه، چوب و سنگ عبور کند ممکن است ناخواسته اعلام خبر نماید و زنگ را به صدا در آورد. همچنین این فرکانسها گاهی اوقات مکالمات عادی را مختل می سازند. دیوارهای موج کوتاه:

در این روش یک میدان مغناطیسی بین فرستنده و گیرنده ساخته می شود و وجود هرگونه موجود خارجی در این میدان آن را مختل می سازد و دستگاه را به راه می اندازد. مزیت این روش در اینست که عوامل محیطی کمتر آن را تحت تاثیر قرار می دهند.

کابل های متصاعد کننده اشعه:

کابلی که در زمین دفن شده است یک میدان مغناطیسی را به وجود می آورد. میدان ایجاد شده کابل دیگری را تحت تاثیر قرار می دهد. حال

اگر موجود خارجی این میدان مغناطیسی را مختل نماید، به خوبی کنترل می گردد و اعلام خطر می نماید.

سلول های حساس خازنی:

این روش نیز شکلی از کابل های متصاعد کننده است. به این معنی که یک آنتن میدان مغناطیسی را بخش می کند.

اتصالات مغناطیسی:

این روش که رایج ترین شیوه کنترل درهای ورودی است بدین طریق عمل می کنند، در چهارچوب در یک قطعه آهن قرار داده می شود و داخل در نیز یک آهن ربا جاسازی می شود. وقتی در بسته می شود، بر اثر اتصال آنها مدار بسته می شود و جریان برقرار می گردد، ولی وقتی در باز است مدار قطع می شود، که این خود نشانه وجود شخص خارجی خواهد بود.

زنگ سرقت:

برای مواقعی که سرقت یا مبادرت به سرقت با خشونت صورت می گیرد. فنون ساده تری وجود دارد که ما در این جا چند روش منفعل را ذکر می کنیم.

نمایشگر کشش:

در این شیوه در محل ویژه ای یک سیم به صورت کشیده نصب می شود. وجود شخص خارجی سبب می شود کشیدگی سیم مختل گردد و علایم خطر را به صورت مکانیکی یا الکتریکی اعلام کند.

دستگاه لرزه نگار:

در این روش میزان گسترده گی، تواتر (فرکانس) و مدت تکان (لرزه) مکانیکی یک جسم منسجم و بسته بندی شده گزارش می شود. دیوار، سقف، درها، کف و غیره را این سیستم درک و کنترل می کند و کوچکترین تکان مکانیکی را حس می نماید. مثلاً سرقتی که با استفاده از چکش، آچار، مته، اهرم و غیره صورت می گیرد در این روش به خوبی درک و گزارش می شود.

سلول حساس نسبت به شکستگی شیشه ها:

این دستگاه در روی شیشه یک پنجره نصب می گردد و لرزه های آن را ثبت می کند و به علایم الکتریکی تبدیل می نماید. این دستگاه را می توان بر روی هر نوع شیشه نصب کرد، اما نصب آن روی پلاستیک عملی نیست.

صفحات اتصالی

این روش نیز همانند روش قبلی است، اما به جای سلول حساس از صفحات اتصالی استفاده می شود که به جریان الکتریکی مثبت و منفی متصل می گردد.

نظارت بر درون مجموعه:

برای کنترل افراد در داخل ساختمان می توان از چند روش استفاده کرد که رایج ترین آنها

تلویزیون مدار بسته است. همچنین موانع و علایم و میله های ویژه که با آنها ورود به منطقه ممنوعه را حفاظت و کنترل می کنند. در حالت اول بایستی در مناطق حساس و مهم مورد نظر دوربین های فیلم برداری تعبیه کرد. بدین ترتیب آنچه را که باید تحت نظر قرار داد به خوبی و در هر لحظه، در میدان دید مأموران متخصص قرار می گیرد. این مناطق حساس می تواند هریک از ورودیها یا یک شیئی مشخص مانند یک نقشه باشد. یک سیم ویژه این تصاویر دریافت شده را به دستگاه نمایشگر (مونیتور) می برد و آن را ضبط می کند. برای کنترل ورودیها و یا محدوده های ممنوعه از قفل های ویژه نیز استفاده می شود که به وسیله کارت های مخصوص باز می شوند. این کارتها را به افراد مجاز می دهند و دقیقاً کنترل می کنند که فرد خارجی آنها را به دست نیاورد. مضاف بر این که می توان از دستگاه های اتصال مغناطیسی که در بالا ذکر شد نیز بهره جست.

محافظت از موسسه پس از ساعت کار (تعطیلی)

بایستی سه منطقه مجزا را که در مدت تعطیلی موسسه مورد رسیدگی و کنترل قرار می گیرد همیشه مدنظر داشته باشیم.

۱. حفاظت فضا و محوطه اطراف موسسه.
۲. حفاظت از دیوار ورودیهای موسسه.
۳. حفاظت از داخل موسسه.

۱. حفاظت از فضا و محوطه اطراف موسسه: منظور از این قسمت محوطه و فضای باز بیرون ساختمانهای موسسه است. به غیر از ورودیها و نقاطی که در مدت تعطیلی ورود به آنها ممنوع است و تعلق به آرشینو دارند. در این راستا از روشهای مختلفی کمک می گیریم:

الف: موانع ایذایی که به دلایل فوق الذکر در این مورد از امواج میکروویو استفاده می کنیم.

ب: حفاظت به کمک حصار و پرچین، نرده و میله.

ج: کابل های متصاعد کننده امواج.

۲. حفاظت دیوار و ورودیهای موسسه:

در این جا محدوده احاطه کننده ساختمان مورد نظر است. دیوارهای خارجی، سقفها، درها و پنجره ها را می توان در این مجموعه محسوب داشت.

- برای حفاظت دیوارها از دستگاه لرزه نگار و دستگاه مادون قرمز استفاده می کنیم.

- در مورد سقفها بهتر است از دستگاه حساس به فشار استفاده شود.

از این امکانات و تمهیدات در راستای محافظت در چنین مواقعی می‌توان استفاده کرد: کلاسورهای قفل‌دار، گاوصندوق، اتاقکهای بسیار مستحکم و غیرقابل نفوذ. هرچند این امکانات غالباً در حیطه مسولیت گروه معماران می‌باشد.

۳. منطقه ورود مجاز با بازرسی ویژه:

حفاظت از این منطقه با بازرسی بدنی هریک از بازدیدکنندگان همراه است و لازم است هر بازدیدکننده به همراه یک کارمند مسئول، اجازه ورود داشته باشد.

دستورالعملهایی برای یک برنامه امنیتی

برای پیش‌بینی یک روش مشخص در مبارزه با دستبرد سارقین بایستی نکات زیر را مدنظر داشت:

مخازن خزانه آرشیو در معرض چند خطر گوناگون قرار دارد: سرقت (آشکار یا پنهان)، اشخاص نابابی که نابودکننده مظاهر فرهنگی هستند، عوامل کارشکن و ناراضی. با مقایسه ارزش شیء یا سند موردنظر با میزان احتمال خطر می‌توانیم بگوییم تاچه حد مخاطره قابل‌تحمل است. احتمال اندک با ضایعات بسیار یا ضایعات اندک همراه احتمال بسیار می‌تواند به میزان صدمه‌پذیری ما تاثیر مستقیم بگذارد و خسارات جبران‌ناپذیری به جا بگذارد.

امنیت یعنی فقدان خطر، در نتیجه میزان درصد امنیت مساوی عکس درصد خطر است. بایستی برنامه‌ریزی امنیتی را آغاز کرد و تجزیه و تحلیل دقیق میزان خطر را مراعات نمود. این امر شامل مراحل زیر است. شناسایی خطر، ارزیابی درجه خطر، مشخصات و اختصاصات خطر. پس از شناسایی خطر می‌توانیم در جهت کاستن میزان آن اقدام کنیم. این تدابیر بر سه نوع می‌باشد.

الف- پیشگیرنده (موانع)
ب- تقابلی (روشهای مختلف)
ج- تکمیلی یا اضافی.

- برنامه‌ریزی امنیتی بایستی شیوه‌های الکترونیکی و پیش‌بینیهای معماری و تدابیر و سازماندهیهای پرسنلی را باهم هماهنگ سازد. در پایان یادآوری می‌کنیم که روشهای حفاظتی فوق‌الذکر را می‌توان با یک کامپیوتر هماهنگ کرد که من در گزارش خود در «تورین» شرح داده‌ام.

شناسایی کرد و سپس ساختمان را به سه دسته تقسیم نمود.

۱. منطقه آزاد برای عموم.
 ۲. منطقه ممنوع برای عموم.
 ۳. منطقه ورود مجاز با بازرسی ویژه.
- شرایط و مقرراتی که برای ساعات تعطیلی موسسه ذکر گردیده برای ساعات اشتغال به کار نیز واجد ارزش می‌باشند، تنها در این حالت از گیرنده‌های گسترده استفاده نمی‌شود.

۱. منطقه آزاد برای عموم:

این منطقه شامل سالن قرائت و مشاوره، سالن نمایشگاه و سالن کنفرانس است. اولین تدابیر فنی عبارت است از یک دوربین مدار بسته که این دوربین به طرف میزها، اتاقکها قفسه‌ها و برگه‌داناها و غیره تنظیم شده است و حاصل این فیلمبرداری بر روی صفحات تلویزیون در مقابل متصدیان کنترل به معرض نمایش در خواهد آمد. در مورد نمایشگاهها می‌توان از سلولهای حساس به شکستگی یا لرزه‌سنج و همچنین کلیدهای مغناطیسی درها استفاده کرد. هرچند در تمام این احوال دستگاه فیلم‌برداری مدار بسته در حال کار خواهد بود.

۲. منطقه ممنوع برای عموم:

این منطقه نیازمند حفاظت و نگهداری ویژه و اساسی است. در این قسمت بهترین روش، تجهیز کارمندان به کارت الکترونیکی بازکننده قفلها و درهای درونی می‌باشد. در سایر شرایط و موقعیتها، وضعیت عیناً همچون زمان تعطیلی موسسه است و از تجهیزات مناسب آن زمان می‌توان استفاده کرد.

- در مورد پنجره‌ها پیشنهاد می‌شود از دستگاه الکترونیکی شکستگی شیشه‌ها یا صفحات اتصالی استفاده شود. برای درها اتصالات مغناطیسی و دستگاه لرزه‌نگار توصیه می‌گردد. می‌توان از قفلهای ویژه‌ای که با کارت‌های الکترومغناطیسی و کدهای مخصوص تنظیم شده است بهره جست.

۳. حفاظت داخل ساختمان

در ساعات تعطیلی موسسه بین نقاط ممنوعه (مخصوص پرسنل آرشیو) و نقاط آزاد (برای عموم) تفاوتی وجود ندارد، زیرا در این ساعات ورود عموم به تمامی نقاط ممنوع است. در نتیجه مناسبتر خواهد بود از گیرنده‌هایی که در سطح گسترده عمل می‌کنند استفاده شود. نمونه‌های این گیرنده‌ها به شرح زیر است:

- گیرنده منفعل مادون قرمز، گیرنده منفعل صوتی، گیرنده منفعل تصویری (نوری)، گیرنده فعال ماورای صوت، گیرنده فعال امواج میکروصوت، اشعه فتوالکتریک مادون قرمز، امواج نامرئی فعال مادون قرمز و موانع فعال نوری.

با وجود این لازم است بدانیم که هیچ یک از روشهای مذکور را نمی‌توانیم در خزانه آرشیو به کار ببریم، زیرا امواج ماورای صوت مانند اشعه مادون قرمز و امواج میکروویو اسناد را تخریب می‌کنند.

حفاظت از موسسه در ساعات کار

برای حفاظت ساختمان در ساعات اشتغال به کار باید ابتدا بخشهای مختلف موسسه را